

**Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 24/25 februari 2024,
Tweede zondag van de Veertigdagentijd.¹**

Een beproefde relatie.

Wij hoorden een van de huiveringwekkendste verhalen uit de Heilige Schrift. “In die dagen gebeurde het dat God Abraham op de proef stelde.”

Volgens de Bijbel was Abraham de eerste gelovige. Al zijn zekerheden, zijn rijkdommen, zijn gemakkelijke leventje had hij achter zich gelaten om zijn roeping te volgen. Zoals ook wij doen. Wie kiest in zijn leven, voor deze ene partner, voor deze bestemming als religieus of als priester, sluit alle mogelijke andere kansen en uitdagingen af en gaat voor die ene, dit ene. Dat kan een mens, een vrouw of een man groot geluk, vervulling geven.

Tot de dag komt van de beproeving.

Zal ik dan standhouden, blijf ik dan ‘ja’ zeggen tot die ene, deze levensbestemming waartoe ik mij geroepen voelde?

Abraham, een gelovig man. Alles had zijn opgegeven om zijn roeping te volgen, om te gaan naar een onbekend land, samen met Sara, zijn vrouw. De beide echtelieden moesten vele jaren wachten tot hun verlangen werd vervuld. Eindelijk kregen zij hun eerste en enige zoon.

En dan gebeurt dit: “Draag uw enige zoon, die gij liefhebt” (dat wordt er nog maar eens nadrukkelijk bij gezegd) “op de berg als brandoffer op.”

Wat is de reactie van Abraham op dit verbijsterende bevel?

Niets brengt Abraham ertegen in.

Wat wij vandaag niet hebben gelezen maar wel in de volledige versie van het verhaal staat, is het volgende. Als Isaak onderweg aan zijn zwijgende vader vraagt: ‘Vader, we hebben alles bij ons, het hout, het vuur, het mes, maar waar is het brandoffer?’ antwoordt zijn vader: “God zal erin voorzien.”

Abraham lijkt dit te zeggen om zijn zoon gerust te stellen.

Zelf lijkt hij er niet erg gerust op dat de jongen gespaard zal worden.

¹ Genesis 22, 1-2. 9a. 10-13. 15-18; psalm 116; Rom. 8, 31b-34; Marcus 9, 2-10

Isaak wordt door zijn vader gebonden op het hout.

In de joodse bijbeluitleg heet dit verhaal dan ook niet 'het offer van Abraham', maar 'de binding van Isaak.'

Het joodse volk, de nakomelingen van Abraham en Isaak, heeft zich altijd geïdentificeerd vooral met Isaak. Hoe vaak is dit volk de eeuwen door niet gebonden, geboeid, vervolgd en uiteindelijk als een gruwelijke holocaust verbrand in de ovens van de vernietigingskampen.

Maar tenslotte is er tegen alle verwachtingen in toekomst voor het volk en een rest ontkomt, zoals Isaak is ontkomen. God wil dit niet. Hij wil wel de volledige trouw van Abraham, van de gelovige, maar Hij wil geen mensenoffer. Dat doen alleen mensen elkaar aan.

Ons evangelie van de tweede zondag van de Veertigdagentijd is zoals altijd het verhaal van die andere berg, waarop Jezus van gedaante verandert. Hij is die unieke zoon van Abraham, een nieuwe Isaak. Ook Hij beklimt zoals Isaak, die de binding moest ondergaan, de berg. Uiteindelijk zal Hij de berg van Calvarië beklimmen, ook met hout beladen. Jezus zal anders dan Isaak niet ontkomen. Hij moet het offer ondergaan, Hem door mensen aangedaan, een offer waaraan Hij Zich overgeeft.

Maar nu eerst bestijgt Hij die liefelijke berg Tabor, waar zijn kleed glanzend wit is, waar de wolk van Gods aanwezigheid Hem overschaduwet en de stem klinkt: "Dit is mijn Zoon, de Welbeminde, luister naar Hem".

Petrus en de twee andere leerlingen zijn geheel verbluft. 'Laten we tenten bouwen, kon het zo altijd maar blijven': hun Meester - samen met de grote profeten Mozes en Elia - badend in subliem licht.

Maar nee, dat kan niet blijven een leven lang, wij weten het allemaal, zover is het nog niet.

Zij moeten de berg weer afdalen en zij mogen over dit visioen (het koor zingt het dadelijk bij de Communie: 'visionem quam vidisti..') aan niemand vertellen, voordat de Mensenzoon uit de doden zou zijn opgestaan.

Zonder zijn lijden, zijn kruis, zonder de berg van Calvarië zou je uit 'de berg van licht' verkeerde conclusies kunnen trekken.

Je kent jezelf en je naaste pas echt, *nadat* je hebt ervaren hoe jijzelf, hoe hij of zij de beproevingen van het leven doorstaat.

De drie apostelen vragen zich af 'wat dat opstaan uit de doden mocht betekenen.'

Mogen wij deze veertig dagen en in heel ons leven trouw blijven aan onze roeping, Jezus voor ogen houden, die zich liet binden voor ons, die ons door de beproeving en het uur van de dood heen leidt, om met Hem uit de doden op te staan.